

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Temadag for udendørs griseproduktion 2024

Status på miljø- og øko-regelfronten

Birgit Ingvorsen

+45 23 74 37 98 | biin@icoel.dk

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Foto: Sarah-Lina Aagaard Schild

Emner

Miljøregler – status for ”byggeblad”

Nyt i Vejledning om økologisk
jordbrugsproduktion

Indberetninger og ændringer på bedrifterne

Foto: Linda Duve

Miljøregler – status for arbejdet med revision af ”byggeblad”

Byggeblad fraviger kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen

Miljøstyrelsen har godkendt ”driftsforskrifter”, der fraviger kravene i §§ 4-24 og 27-34, for anlæg, herunder staldsystemer.

Indretning og drift af udendørs sohold [\(gr.nr. 95.03-02 rev. dec. 2014 \)](#)

Dialog med Miljøministerie og -styrelse om revision – dvs. at indarbejde regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen

Har senest pågået siden 2018

Hensigt: at gøre det mere tydeligt, hvad der er gældende ret

Love og vedtægter

Love og vedtægter vedr. miljø

Vejledning vedrørende indretning og drift af udendørs sohold

Arkiv nr. 95.03-02

Udgivet Januar 1993

Revideret Dec. 2014

Side 1 af 6

Indretning og drift af udendørs sohold

Formål

Formålet med byggebladet er at sikre, at udendørs sohold kan praktiseres med en acceptabel miljøpåvirkning.

Udendørs sohold adskiller sig fra traditionelt indendørs sohold ved, at dyrene fodres på marken, og gødning og urin afsættes på arealet over hele året. Dermed fraviges de generelle krav om opsamling af gødning og urin i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Dette byggeblad beskriver reglerne for dyretæthed, placering af hytter, sølehuller og foderpladser samt sædskifte og dyrkningspraksis i markdriften. Byggebladet beskriver også en række anbefalinger til brug for opfyldelse af

Status: der kommer ingen ændringer i 2024 – måske 1. jan. eller 1. juli 2025

Miljøministeriet (MIM KBH) oplyser også, at arbejdet med byggebladene fra maj overtages af Miljøstyrelsen (MST Odense)

Denne omstrukturering betyder bla., at de pt. ikke kan sige noget om den videre proces.

Fokus fra MIM:

- Arealer skal være harmoni (have N-kvote)
- Beregning af foldareal
- Sikkerhed for punktkildeforurening

Fokus fra ICOEL:

- Integrere arealer med træer/ skov/ skovlandbrug
- Klare og håndterbare regler i praksis

Foto: Sarah-Lina Aagaard Schild

Beregning af foldareal fortsætter som hidtil

Regnearket findes på Landbrugsinfo: [Areal og foldstørrelse til svin på friland \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk)

Husk, at foldarealet skal justeres, hvis fravænningsalder og vægt ændres, eller hvis der sker en produktionsfremgang i antal fravænnede grise pr. årssø.

Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

Nyt i 2024 og udvalgte påmindelser

Ny tolkning for opbevaring af medicin

Tilføjelse i kap. 34.10 Opbevaring af medicin i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

”Desuden kan smertestillende og bedøvelse til brug ved kastration af smågrise opbevares i samme periode, som der er tilladt generelt (dd. 50 dage).”

Gældende fra 1. februar 2024

Bliver lige for loven: Økologer begejstrede over ny medicin-regel

Hidtil har økologer kun måtte opbevare medicin til brug ved kastration i fem dage, og skulle dermed have en ny dyrlægeordination ugentligt. Arkivfoto Foto: LandbrugsMedierne.

Med ny praksis må økologer nu, ligesom de konventionelle, opbevare medicin i 50 dage i stedet for fem.

Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

Februar 2024

Økologiskema og årlig indberetning om økologi

Forudsætning for at opretholde økologisk certificering

Ny procedure i 2024 – alle økologioplysninger indberettes i økologiskemaet senest 22. april (fristen forventes dog udsat)

Derefter udskrives økologicerifikat – som bruges til dokumentation ved salg

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Økologiskemaet

Hvad skal indberettes?

“Bygninger” omfatter også anlæg til opbevaring af foder eller gødning

Lejet gyllebeholder eller ensilageplads, som ikke er indberettet før, skal med på en tegning

Tabel 3.1 Oversigt over indberetning i Økologiskemaet

Faner	Hvad skal indberettes
1 Ansøger	Ejendomme Leje og udleje af bygninger* Ejerskab af andre økologiske eller ikke-økologiske jordbrugsproduktionsenheder, hvad enten disse er personligt ejet eller delvist ejet i selskabsform
2 Marker	Jordbrugsbedriftens planteproduktion i vækstsæsonen herunder om arealer, afgrødesammensætning og omlægningsdato Væksthusproduktion Sædskifte herunder oplysning om bælgafgrøder og kulstoflagrende afgrøder i sædskiftet Forekomst af forurenede jordarealer på jordbrugsbedriften
3 Husdyr	Jordbrugsbedriftens husdyrproduktion i det løbende kalenderår, herunder om husdyrholdets størrelse, sammensætning og omlægningsdato Husdyr, der ikke hører under bedriftens økologiske husdyrproduktion, herunder husdyr til eget brug og husdyr holdt som selskabsdyr Græsningsrettigheder Samtidig omlægning
4 Produktion	Forarbejdning af produkter (f.eks. æggepakkeri) Rensning, tørring, toasting og lignende, hvor økologiske markprodukter forlader den økologiske enhed (Lønproduktion) Økologisk restlager
5 Ikke økologisk	Samtidig drift

* Bemærk "Leje og udleje af bygninger" er nyt i forbindelse med den årlige indberetning, fra 2024.

Ændringer efter 22. april indberettes straks i økologiskemaet

Nyt på bedriften

Marker

Dyrearter (inkl. fx 4 høns og 2 kaniner)

Opbevaringsfaciliteter

Ophør/fragår

Marker

Økologificering

Produentskifter

Overdragelser af dyr, jord, bedrift m.v. fra en økolog til en anden økolog

Alle virksomhedsændringer – etablering eller ophævelse af selskaber, kræver ansøgning om certificering for erhverver

Ændring fra cvr nr. til cpr nr. kræver ansøgning om certificering i cpr nr.

Omlægning af nye marker på bedriften – hvornår må grisene bruge arealet?

Ved omlægning af hel bedrift eller omlægning af ny købt/forpagtet mark kan grisene bruge arealet efter det er indberettet til LBST og har påbegyndt omlægning

Hvis grise går på arealer i de første 12 mdr. efter omlægning, så skal der foreligge dokumentation for, at de ikke optager mere end 20 % af deres samlede foderration (årsbasis) fra afgrøden på marken

Foto: Linda Duve

Kontroller/mærker i økologisk griseproduktion

Hvem kontrollerer hvad?

Landbrugsstyrelsen

EU-regler og danske
tolkninger

110% kontrol pr. år

Dyrenes Beskyttelse eller andre

Supplerende regler for
økologisk grise

[brancheanbefalinger-til-
oegget-dyrevelfaerd-ved-
produktion-af-oekologiske-
grise-januar-2023.pdf](#)

ANBEFALET AF
**DYRENES
BESKYTTELSE**

Dyrenes Beskyttelse

Regler om dyrevelfærd

[Mærkekrav svin D23-
552475.pdf](#)
(dyrenesbeskyttelse.dk)

Hvem kontrollerer hvad?

Landbrugsstyrelsen (øko)

Baltic (konv.)

[Vejledning til Foedevarestyrelsens kontrol med hjerte besætninger -
_svinebesætninger.pdf
\(bedre-dyrevelfaerd.dk\)](#)

Fødevarestyrelsen

Kød og pålæg med bl.a.
mindre fedt, mindre mættet
fedt og mindre salt.

[Nøglehulsmærket -
Fødevarestyrelsen
\(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Læs mere på icoel.dk

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og følg os på Facebook, LinkedIn og YouTube

